

Bi - Trí - Dũng

Ba chân-lý để thành người tốt

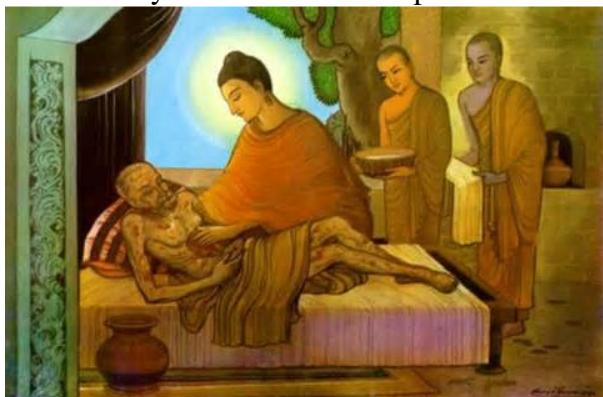
Tâm San

Trong cuộc sống hằng ngày các bạn đã chứng-kiến rất nhiều hình-thức của tính vi-tha, và cũng có nhiều hiện-tượng vi-kỷ giữa người và người. Dựa vào hai cá-tính đó các bạn có thể đoán biết được người đó tốt hay xấu. Tính vi-tha thể-hiện lòng từ-tâm đem hạnh-phúc cho người khác còn tính vi-kỷ trái lại dành cho những người chỉ nghĩ đến mình, sống chết mặc bay. Họ thuộc vào hạng người chỉ đem đến sự buồn khổ cho kẻ khác.

Tính vi-tha là mức thước đo lường tâm-tính của con người. Vi-tha là căn-bản của tình thương để tu-luyện thành người nhân-ái. Cũng như phải biết đếm số thập-phân để học toán hay phải biết đếm số nhị-phân để học điện-tử vậy. Không có tính vi-tha là không có tình thương, có tình thương mới có lòng từ bi.

Bi:

Bi là “*thâm-thương*”, thương-xót cái khổ của người đang đau khổ về vật-chất lẫn tinh-thần, đó là lòng từ-bi. Cái khổ xảy đến với mọi người bất kỳ lúc nào từ khi chào đời cho đến khi chết. Thấy người buồn khổ mà thờ-ơ không giúp người là không thể-hiện tâm từ-bi của mình. Quên cái khổ của mình để giúp người bớt khổ là điều nên làm. Hồi tôi còn bé vào học lớp Đồng-Âu đã học thuộc lòng bài “*Thương người như thể thương thân*” trong cuốn Luân-lý Giáo-Khoa-Thư lớp năm.

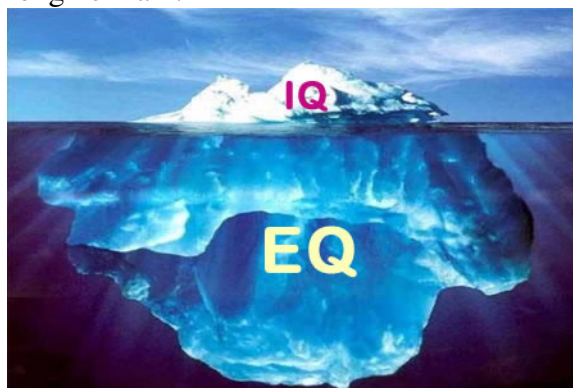
*Thấy người hoạn-nạn thì thương,
Thấy người tàn-tật lại càng trông nom,
Thấy người già yếu ôm mền,
Thuốc thang cứu giúp, cháo cơm đỡ dần,*

.....
Những lời giáo-huấn trên đây đã in sâu vào ký-ức của tôi.

○

Trí Tuệ:

Trí-tuệ là “*trí thông-minh và sáng suốt*” thấy rõ trước những gì nên làm, những gì không nên làm.

Những người có trí-tuệ siêu-đẳng là các vị chân tu, các bậc cao-tăng hay các bậc hiền-triết đặc đạo có tuệ-giác cao quán-triệt tất cả sự thật tuyệt-đối của thực-chất và cả trong tâm-thức của các Ngài, đây là những vị được mọi người tôn-sư học đạo.

Những người thông-minh uyên-bác kém sáng-suốt lỡ đi làm vào con đường tội-lỗi nếu tinh-tâm chân-thành hồi cải thì có thể xem như người có trí tuệ.

Còn những kẻ mang tiếng trí-thức nhưng không biết suy-nghĩ chạy theo chủ-thuyết ngoại-lai mà họ cho là bất-di bất-dịch nhưng trái với luân-thường đạo-lý. Họ không nhận-thức được sự thật tuyệt-đối của sự việc vì trí-tuệ của họ không đủ sáng-suốt để chế-phục được cám-dỗ của tham, sân, si nên bị kéo vào

con đường bất-chính. Những người này không thể gọi là có trí-tuệ.

Vậy những người có trí-tuệ là những người thông-minh và minh-mẫn quán nhận mọi việc mình đang làm hay sẽ làm để xử-thế một cách phân-minh chính-xác. Có thể những người có trí-tuệ mới kiểm-soát được con đường tu-tập để trở thành người nhân-đức. Con đường tu-tập đầy gian-nan khó đi tới cần có nhiều can-đảm.

Dũng:

Dũng là “*can-đảm*”, có sức mạnh về thể xác lẫn tinh-thần dám làm những việc mà người khác sợ không dám làm. Xin đơn cử một vài trường-hợp dũng-cảm điển-hình sau:

Chuyện chàng Hercules trong huyền-thoại Hy-Lạp giết chết con sư tử Nemea cho thấy cái dũng-lực của một thân hình vạm-vỡ dám chống lại với chúa Sơn lâm. Có thể nói sức mạnh phi-thường này là dũng-mãnh. Nếu Hercules chế-phục được con sư tử để nó trở nên hiền lành thì đó mới là một cử-chỉ tốt nhưng tiếc rằng chàng đã dùng võ-lực để giết nó làm cho nó đau đớn trước khi chết, một hành-động trái với lòng từ-bi.

Lịch-sử Việt-Nam cận-đại ghi 13 liệt-sĩ Quốc-Dân-Đảng bị thực-dân Pháp chém đầu ở Yên-Bái; trước khi lưỡi máy chém rơi xuống cổ, 13 liệt-sĩ này đều hô to bốn chữ “Việt-Nam Vạn Tuế”, một cử-chỉ đầy dũng-khí của những anh-hùng cái-thể không sợ chết hy-sinh mạng sống vì chính-ngĩa.

Cũng như hành-động của 5 vị tướng Việt-Nam Cộng-Hòa đã tuân-tiết trong ngày 30 tháng Tư do tinh-thần bất-khuất đầy “dũng-khí”.

Chính tinh-thần này là động-lực thúc-đẩy những người quyết-tâm hy-sinh tính-mệnh để làm một việc có ý-ngĩa.

x

x x

Bi, Trí, Dũng là ba yếu-tố căn-bản cần phải có và đủ để các bạn dựa vào đó mà tu-luyện. Bi và Trí, tình thương và lý-trí luôn luôn liên-kết với nhau để tạo cho các bạn một khí-thể đúng-đắn với lý-tưởng cứu khổ muôn loài. Nhờ có tinh-thần dũng-cảm thúc-đẩy, các bạn mới tích-cực hành-động để đi đến mục-đích. Thành-công hay không đều nhờ ở bản-tính của các bạn. Các bạn phải nhiệt-thành, kiên-nhẫn và quyết-chí đi tới dù khó-khăn cũng không nản lòng.

Hành-trang mà các bạn mang theo trong bước đường hành-thiện là châm-ngôn “Từ-bi, trí-tuệ và dũng-khí” mà các bạn đã thông hiểu. Rồi duyên lành sẽ liên-tục đến với các bạn theo luật nhân quả, gieo những điều tốt hôm nay các bạn sẽ gặt hái thêm nhiều điều may-mắn trong tương-lai cho đến khi các bạn trở thành một người có đức-hạnh. Trên đường tu-tập các bạn sẽ có dịp gặp thêm nhiều bạn tốt cùng nhau đi tới. Ý-chí đồng-nhất và tinh-thần đoàn-kết sẽ hỗ-trợ cho các bạn để đi đến thành-công.

Chí-khí của các bạn và của các bạn đồng-hành là những giòng nước trong suốt không vẩn đục, những giòng nước đồng-nhất kết-hợp lại cùng chảy về một nẻo như nước lũ có thể tẩy sạch hết những ô-nhiễm do bụi trần tham-lam sân-hận của con người. Được như vậy chúng ta sẽ không còn thấy hận-thù chết chóc, nơi nơi được an-hưởng thanh-bình hạnh-phúc.